

La República, ara

Aquesta setmana es commemora el setanta-cinquè aniversari de la proclamació de la II República. Serà el primer 14 d'abril amb una certa consideració d'oficialitat després que el president del Govern espanyol haja iniciat el que sembla un camí de reconeixement formal d'aquell període democràtic.

La transició política, en què el règim franquista va acabar transformant-se en un sistema homologable a Europa, va implantar l'amnèsia com a forma essencial de legitimitació. En aquell moment es va decidir que l'estat fóra hereu directe de les estructures de la dictadura, però que no en reivindicara la ideologia. Des de les instàncies oficials es va emetre, disciplinadament, un missatge únic de reconciliació i oblit que, naturalment, tranquil·litzava els responsables de la repressió franquista. A canvi, l'entramat polític i jurídic obria les portes a una nova classe dirigent que aviat va articular-se a l'entorn del PSOE i Felipe González. Un tracte intensament glorificat per la propaganda del poder, però que, per exemple, va excloure les víctimes del franquisme fins a l'extrem que a hores d'ara encara no han rebut les compensacions mínimes —econòmiques, però, sobretot, morals— que els deu la democràcia. Per això, sempre que un jutge argentí o xilè obre un sumari per crims contra la humanitat, a gran part d'aquesta societat li queda un fons de recança per una justícia que no sembla que arribe mai contra els responsables d'una dictadura, l'espanyola, que és unànimement reconeguda com una de les més sagnants de l'Europa del segle XX.

Però una de les víctimes simbòliques d'aquesta opacitat política i històrica ha estat la II República. Només a Catalunya i Euskadi, amb el retorn dels presidents exiliats, es va enllaçar amb la legitimitat republicana. A Espanya, per contra, la línia va mantenir intactes les decisions de la dictadura i encara a hores d'ara el cap de l'estat espanyol és el successor designat pel general Franco. Això ha fet que el règim actual, tot i ser democràtic, haja evitat escrupolosament considerar-se hereu legítim del que van presidir, en qualitat de caps d'estat, personatges tan rellevants políticament com Alcalá Zamora o Manuel Azana.

Benvinguda siga aquesta línia democràtica que es reconeix successora del període republicà. Finalment, sembla que l'esquerra espanyola hi comença a entrar, encara que siga tímidament. Allà trobarà els nacionalismes català i basc. Ara només falta fer-hi entrar la dreta, que, escandalitzada, ja ha començat a combatre el que ells anomenen "revisionisme històric" i que no és més que reconeixement democràtic. No serà fàcil.

Als nostres lectors

El Pacte de Progrés balear va ser una flor d'estiu? O, per contra, una tendència política que va trencar-se, només momentàniament, per un accident polític a Formentera? Falta un any per a les eleccions i totes les forces a l'esquerra del PP fan comptes, una i altra vegada, per calibrar la possibilitat de tornar a deixar sense feina Jaume Matas. Miquel Payeras, el nostre delegat a les Illes, ens fa un diagnòstic de la situació. A més, Joan Marí analitza, concretament, el cas formenterer. I una bona notícia. El Tribunal Suprem —finalment!— ha reconegut el que tots sabem: que el que s'anomena "valencià" i el que es coneix com a "català" són la mateixa llengua. Una sentència que liquida alguns pactes vergonyosos i una llarga història de cessions.

Salvador Cot

Direcció, administració, publicitat i vendes:
Av. del Baró de Càrcer, 37, 1r, 1a. 46001-València.
Telèfon: 963 535 100. Fax: 963 534 569.
Redacció de Barcelona: Rambla de Catalunya, 121,
1-2, esc. esquerra, 08008-Barcelona.
Telèfon: 932 384 262. Fax: 932 384 263.
Redacció de Palma: Almudaina, 8 entresòl-dreta.
07001-Palma de Mallorca.
Telèfon i Fax: 971 720 763.
Adreça Internet:
<http://www.eltemps.cat>
Correu electrònic: eltemps@eltemps.net
Subscripcions: 902 131 025.

Edita: Edicions del País Valencià, SA.
Editor: Eliseu Climent.

Assessor editorial: Salvador Cot.
Coordinació: Jaume Monzó.
Cap de redacció: Enric Rimbau.
Redacció de València: Núria Cadenas, Víctor Maceda, Jesús Prats (*fotografia*) i Rosa Serrano (*documentació*).
Redacció de Barcelona: Gemma Aguilera, Lluís Bonada, Xevi Camprubí, Àlex Milian i Gemma Morales (*secretària de redacció*).
Redacció de Palma: Miquel Payeras.
Producció: Josep Agustí i Laia Carreras (*correcció lingüística*), Miquel Benítez (*escàner i portada*), Vanessa Prieto (*maquetació i gràfics*).
Rúbriques: Francesc-Marc Àlvaro, Sebastià Alzamora, Oriol Amat, Joan-Anton Benach, Xavier Bru de Sala, Toni Canyís, Salvador Cardús, Muriel Casals, Agustí Colomines, Martí Domínguez, Xavier Duran, Fàbia Estapé, Jaume Fàbrega, Llibert Ferrí, Josep Fontana, Josep Gifreu, Àlex Gorina, Manuel S. Jardí, Alfons Llorenç, Glòria Marcos, Joan Marí, Pere Martí, Ricard Mas, Andreu Mas-Colell, Joan F. Mira, Joan Nebot, J. J. Pérez Benlloch, Marta Pessarrodona, Pilar Rahola, Josep Ramoneda, Ferran Sàez Mateu, Joan de Sagarra, Sebastià Serrano, Mònica Terribas, Josep Maria Terricabras, Ramon Tremosa, Eva Vila, Vicenç Villatoro, Xavier Vinader.
Corresponsals: Ferran Casas (*Madrid*), Macià Claramunt (*Castelló*), Míriam Díez (*Roma*), Joan Lluís Ferrer (*Eivissa*), Carla Fibla (*Rabat*), Sebastià Girard (*Catalunya Nord*), Victòria Jiménez (*Londres*), Josep Bagur (*Menorca*), Octavi Martí (*París*), Rosanna Melià (*Terres de l'Ebre*), Anna Sàez (*Leida*), A. V. Santamaria (*Alacant*), Marc Segales (*Andorra*).
Col·laboradors: Albert Aguilera, Laura de Andrés, Albert Balanzà, Oriol Bohigas, Miquel Calvet, Violeta Camarasa, Laia Campos, Alexandre Carbó, Antoni Castel, Alfons Cervera, Eliseu T. Climent, Joan Colomer, Joan Corbera, Oriol Cortacans, Martí Crespo, Miquel Àngel Díaz, Daniel Díez Esculies, Júlia Esbert, Joan Esculies, Enric Faura, Laia Fernández, Anna Ferrer, Jordi Finestres, David Garrido, Roser Gasol, Jordi Giménez, Salva Giménez, Pere Gimferrer, Paco Gisbert, Dani Gómez (*País Basc*), Andreu Gomila, Jordi Llaonart (*Kuwait*), Maite Insa, Josep Enric Llebot, Joan M. Oleaque, Pelai Pagés, Aida Palau, Montse Palau, Toni Payà, Juli Peretó, Carles Pont, Paula Reig, Marià Sánchez, Lali Sandiumenge (*el Caire*), Jordi Sebastià, Màrius Serra, Cristina Simon, Eva Tarragona, Jordi Tejel, Violeta Tena, Sergi Vicente (*Pequín*).
Traductors: David Egea (*alemany*), Yolanda Girao (*italià*), Maite Insa (*anglès i francès*).
Col·laboradors gràfics: Agencia Efe, Tina Bagué, Joan Celià, Fer, Rafa Gil, José Luis Iniesta, Vicente A. Jiménez, Salvador Llosà, Glòria Matamala, Jordi Play.

Disseny: Vanessa Prieto.
Disseny capçalera: Enric Satué.
Foto portada: EL TEMPS.

Publicitat i promoció: Salva Martínez (València).
Tel.: 963 535 100. Gemma Garrido, Josep Soler i Gemma Ferrando (Barcelona). Tel.: 932 384 262.
Margalida Mateu (Palma). Tel.: 971 720 763
Subscripcions: Quica Sena.
Administració: Susanna Alacreu, Assumpció Palau i Pilar Martí.

Fotomecànica i impressió: Signo Gráfico S.L.
Alborià (Horta).

Dipòsit legal: V-853-1984.
Preu a la Catalunya Nord: 3,04 euros.
(S'hi inclouen les despeses de transport)

Cap part d'aquesta publicació pot ser reproduïda per cap mitjà, ja siga mecànic, fotogràfic, electroòptic, magnètic, de fotocòpia, o qualsevol altre, sense permís de l'editor.